

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-25

08.09.2017

Уповноваженому Верховної Ради

України з прав людини

ЛУТКОВСЬКІЙ В.В.

Шановна Валеріє Володимирівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Кривенка В. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 8 вересня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 8 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

№197-132/17

«05» вересня 2017 р.

Уповноваженому Верховної Ради України
з прав людини
Лутковській В.В.
01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8

Щодо порушення Одеським міським
головою Трухановим Г.Л., посадовими та
службовими особами Одеської міської ради
конституційних прав громадян, службової недбалості
керівництва ГУ НП та прокуратури
в Одеській області

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

Шанована Валеріє Володимирівно!

Впродовж квітня – вересня 2016 року в м. Одеса відбувалася заявлена у
встановленому чинним законодавством порядку мирна акція протесту «Одеса без
Труханова» або ж «Антитруханівський Майдан».

Метою вказаної акції було донести до якомога більшої кількості осіб інформацію про
порушення законодавства та корупційні діяння як Одеського міського голови Труханова
Геннадія Леонідовича, так його підлеглих – посадових та службових осіб Одеської міської
ради.

За наявною у мене інформацією під час проведення вказаної акції жодних
адміністративних, кримінальних правопорушень або ж порушень громадського порядку чи
інших протиправних дій учасниками акції не вчинялося.

Відповідно до ст. 34 Конституції України кожному гарантується право на свободу
думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Згідно ст. 39 Конституції України громадяни мають право збиратися мирно, без зброї
і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно
сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Відповідно до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод кожен має право на свободу мирних зібрань. Здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом. Європейський суд з прав людини зазначає, що право на зібрання охоплює приватні зібрання у громадських місцях, так само, як статичні зібрання чи зібрання у формі процесій; це право може бути реалізовано як індивідуальними учасниками так і організаторами зібрання.

Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку - з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Будь-яких судових рішень про заборону безстрокового мирного зібрання – «Одеса без Труханова» ні Одеським окружним адміністративним судом, ні іншими судами не приймалося, Одеська міська рада із такими заявами до суду не зверталася, до Головного територіального управління юстиції в Одеській області на виконання будь-які судові рішення про заборону безстрокового мирного зібрання – «Одеса без Труханова» не надходили.

Також впродовж проведення даної акції на Думській площі окремі громадяни та помічники-консультанти народних депутатів України В. Кривенка, П. Кишкаря, І. Луценка, А. Лозового, І. Мосійчука, О. Корчинської та Ю. Дерев'янка намагалися долучитися до проведення мирних зібрань на Думській площі, 1 у м. Одесі біля будівлі Одеської міської ради з метою проведення мирних акцій «Виїзна приймальня народного депутата України». Однак вказаним спробам, як і проведенню акції «Одеса без Труханова» вібувалася агресивна протидія силами підконтрольних Труханову Г.Л. псевдо-патріотичних парамілітарних організацій «Рада Громадської Безпеки», «Автомайдан Одеса» та «Самооборона Майдану Одеси» та співробітників Комунального підприємства Одеської міської ради «Муніципальна охорона» та Департаменту муніципальної безпеки Одеської міської ради.

Вказані особи перешкоджали встановленню засобів за допомогою яких учасники мирних зібрань воліли висловити свою погляди та переконання (палатки, звуковідтворючу апаратуру, тощо), знишчували та забирали в невідомому напрямку інвентар та особисте майно учасників акцій та народних депутатів України, застосовували фізичну силу.

Оскільки небезпека зі сторони посадових та службових осіб Одеської міської ради та членів підконтрольних Труханову Г.Л. псевдо-патріотичних парамілітарних організацій «Рада Громадської Безпеки», «Автомайдан Одеса» та «Самооборона Майдану Одеси» відчувалася постійно, учасниками та організаторами мирного акції протесту «Одеса без Труханова», зокрема Громадською Організацією «Калина» неодноразово направлялися відповідні звернення до правоохоронних органів – Начальнику Головного Управління

Національної Поліції в Одеській області – Г. Лорткіпанідзе, Прокурору Одеської області – О. Жученко, Начальнику Головного Управління Служби безпеки України в Одеській області О. Батракову.

Відповідні звернення були направлені на адресу ГУ НП в Одеській області та ГУ СБУ в Одеській області напередодні безпредecedентних подій 01 вересня 2016 року.

Так, згідно із наданою мені інформацією, 01 вересня 2016 року групою озброєних осіб у кількості близько 100 чоловік, серед яких були представники псевдо-патріотичних парамілітарних організацій «Рада Громадської Безпеки», «Автомайдан Одеса» та «Самооборона Майдану Одеси», співробітники КП «Муніципальна охорона», Департаменту муніципальної безпеки Одеської міської ради, співробітники інших комунальних підприємств та структурних підрозділів Одеської міської ради (КП «Міські дороги», «Міськзелентрест» та ін.), представники кримінального світу (криміналітету) та невизнаної Придністровської Молдавської Республіки, було вчинено напад на мирну акцію протесту «Одеса без Труханова» («Антитруханівський майдан») з метою перешкодити проведенню мирного зібрання, шляхом його припинення.

В ході масових заворушень, що супроводжувалися грубим порушенням громадського порядку знищувалося майно та інвентар учасників вказаної мирної акції, застосовувалося насильство, зброя, здійснювалося насильницьке та відкрите викрадення майна громадян та громадський об'єднань, що брали участь у проведенні мирної акції протесту проти свавілля одеської міської влади.

Фактично, в місті Одесі перший раз з часів Революції Гідності відбувся розгін мирного зібрання, чим було порушено одне з основоположних прав особи в громадянському суспільстві – право на мирний протест.

Усі вищевказані події було зафіксовано на численні фото та відеозаписи, що прогриміли на всю країну в мережі Інтернет.

Таким чином, можна стверджувати, що 01 вересня 2016 року озброєними особами у кількості близько 100 чоловік було вчинено цілу низку кримінальних правопорушень за ст. 294 (активна участь у масових заворушеннях), ч. 2 та ч. 3 ст. 296 (вчинення хуліганства групою осіб, вчинення дій, пов'язаних з опором громадянам, які припиняли хуліганські дії) ст. 340 (незаконне перешкодження проведенню зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій) Кримінального кодексу України.

Однак за вказаними фактами було відкрито лише кримінальне провадження за № 12016160000000555 за ч. 2 ст. 296 Кримінального кодексу України та розпочато досудове розслідування.

Незважаючи на значний суспільний резонанс та тяжкість вчинених правопорушень правоохоронні органи неналежним чином здійснюють досудове розслідування (СУ ГУ НП в Одеській області, Приморський ВП у м. Одесі ГУ НП в Одеській області) та процесуальне керівництво (Прокуратура Одеської області, Одеська місцева прокуратура № 3).

З незрозумілих причин, всупереч фактичним обставинам та матеріалам кримінального провадження, з загального кримінального провадження виділено окремі кримінальні провадження відносно окремих осіб за ч. 1 ст. 125 КК України (нанесення легких тілесних ушкоджень) згідно яких на думку слідства тілесні ушкодження були нанесені, нібито, на фоні раптово виниклих неприязніх відносин.

Як в загальному, так і в окремих кримінальних провадженнях потерпілим особам тривалий час не надавали можливості ознайомлюватися із матеріалами кримінального провадження, не повідомлялося про відкриття матеріалів кримінальних проваджень при закінченні досудових розслідувань. Практично не здійснюються слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії, а також необхідні процесуальні дії.

За 10 (десять) місяців слідства не допитано практично жодної особи, яка знаходилася у складі групи, що здійснювала напад та перешкоджала мирній акції протесту, незважаючи на те, що основні особи, присутні на відеозаписах є загальновідомими, а також фігурують в різних процесуальних статусах (підозрюваний, обвинувачений) в інших кримінальних провадженнях органи досудового розслідування нібито не можуть їх знайти.

Основними «здобутками» органів прокуратури та національної поліції Одеської області є об'єднання та виділення кримінальних проваджень та передання вказаних кримінальних проваджень від одного органу поліції до іншого.

Більше того, прокурором Одеської місцевої прокуратури № 3 В.С. Ракіним при розгляді апеляційної скарги на Ухвалу Приморського районного суду м. Одеси від 14 лютого 2017 року (справа № 522/609/17, провадження № 11-кп/785/491/17) про повернення прокурору обвинувального акту в судовому засіданні повідомлено завідомо неправдиві відомості про обставини кримінального правопорушення, які суперечать як, фактичним обставинам і матеріалам кримінального провадження, так і доводам власної скарги прокурора С. Ракіна, що може свідчити про недоброочесну поведінку вказаного співробітника прокуратури, порушення ним присяги органів прокуратури та вимог Дисциплінарного статуту прокуратури України.

Також звертаємо Вашу увагу на те, що під час вказаних подій на місці були присутні представники ГУ НП в Одеській області, включно з керівним складом, які не перешкоджали протиправним діям, осіб які такі дії вчиняли не затримували, а також не здійснювали документування вищевказаних подій.

Більше того, не зважаючи на завчасне попередження керівників правоохоронних органів ні органи прокуратури, ні органи Національної поліції, ні органи державної безпеки жодних дій по попередженню, недопущенню чи припиненню злочинних дій не вчинили, силовому розгону мирної акції не запобігли.

З огляду на вищевказану бездіяльність правоохоронних органів, а також на стан досудового розслідування у кримінальному провадженні по факту розгону мирної акції протесту «Антитруханівський Майдан» («Одеса без Труханова») можна зробити припущення про свідому спільну систематичну співпрацю керівників правоохоронних органів м. Одеси з Одеським міським головою Трухановим Г.Л. та ймовірно підконтрольними йому парамілітарними організаціями, яка проявляється у пасивності та бездіяльності правоохоронних органів щодо розслідування та припинення правопорушень, які вчиняються посадовими та службовими особами Одеської міської ради, а також фізичними та юридичними особами, наближеними до місцевої влади.

Особливо контрастує пасивна поведінка правоохоронців під час масових безладів і порушення конституційних прав громадян 01 вересня 2016 року з тим, як 10 квітня 2017 року на Алеї Слави у м. Одеси, під час організованих Одеською міською владою «урочистих заходів», жорстко і протизаконно чинили правоохоронці, внаслідок дій яких близько десятка патріотично налаштованих осіб отримали тілесні ушкодження різної тяжкості та були безпричинно затримані й утримувалися в автозаках та приміщеннях органів поліції.

Таким чином, станом на сьогоднішній день правоохоронними та іншими державними органами не надано належної оцінки безпрецедентному з часів Революції Гідності випадку порушення фундаментальних конституційних прав громадян - силовому розгону мирної акції протесту ймовірно підконтрольними Одеському міському голові – Труханову Г.Л. псевдо-патріотичними парамілітарними організаціями «Рада Громадської Безпеки», «Автомайдан Одеса» та «Самооборона Майдану Одеси», співробітниками КП «Муніципальна охорона», Департаменту муніципальної безпеки Одеської міської ради, співробітниками інших комунальних підприємств та структурних підрозділів Одеської міської ради, представниками кримінального світу (криміналітету). За наданою мені інформацією зазначені дії відбувались за сприянням та бездіяльності керівництва прокуратури Одеської області, ГУ НП в Одеській області та УСБУ в Одеській області.

Вказана бездіяльність потягла за собою низку систематичних негативних наслідків, що проявлялися у свавіллі одеської міської влади по відношенню до громадян України та мешканців м. Одеси.

Так, наприклад за повідомленнями Одеського міського голови 14 червня 2017 року о 10 год. 00 хв. в приміщенні Одеської міської ради за адресою: м. Одеса, площа Думська, 1 мала відбутися XVI сесія Одеської міської ради.

Напередодні Громадською Організацією «Одеський громадсько-політичний рух «Калина» було заявлено та офіційно зареєстровано повідомлення про проведення мирної акції «Скажи «Ні» розгляду питань з голосу в Одеській міській раді», яка мала відбутися в громадському місці – приміщенні холу Одеської міської ради.

Європейський Суд з прав людини (Rassemblement Jurassien Unite Jurassienne v Switzerland No 8191/78, 17 DR 93 (1979) зазначає, що право на зібрання охоплює приватні зібрання та у громадських місцях, так само, як статичні зібрання чи зібрання у формі процесій; це право може бути реалізовано як індивідуальними учасниками, так і організаторами зібрання.

Єдине поняття громадського місця визначено в статті 1 Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення», яким вважається частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно, чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу.

До громадських місць згідно п. 11 ч. 2 ст. 13 Закону законодавець відносить приміщення органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до ст. 11 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод кожен має право на свободу мирних зібрань.

Здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом.

Разом із цим без жодних на те законних підстав, тобто за відсутності рішення Одеського окружного адміністративного чи іншого адміністративного суду особами з числа співробітників Департаменту муніципальної безпеки Одеської міської ради та Комунального підприємства «Муніципальна охорона», а також охоронної фірми було заблоковано основний та додаткові входи до приміщення Одеської міської ради, у зв'язку із чим громадянам України та організатору мирної акції було перешкоджено в її проведенні, внаслідок чого вона не відбулася.

Також, відповідно до ч. 17 ст. 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сесії ради проводяться гласно із забезпеченням права кожного бути присутнім на них, крім випадків, передбачених законодавством.

Відповідно до ч. 2 ст. 7 Закону України «Про інформацію» ніхто не може обмежувати права особи у виборі форм і джерел одержання інформації, за винятком випадків, передбачених законом.

Безперешкодний доступ до засідань колегіальних органів місцевого самоврядування передбачений також і п. 4 ч. 3 ст. 3 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про інформацію» журналіст має право безперешкодно відвідувати приміщення суб'єктів владних повноважень та відкриті заходи, які ними проводяться.

З метою потрапити у приміщення Одеської міської ради задля реалізації власних прав щодо участі у засіданні сесії Одеської міської ради, реалізації права на доступ до публічної інформації приблизно о 09 год. 30 хв. біля приміщення Одеської міської ради почали збиратися громадяни та журналісти з метою виконання професійних обов'язків.

Разом із цим, станом на 09 год. 30 хвилин 14 червня 2017 року головний вхід до адміністративної будівлі органу місцевого самоврядування - Одеської міської ради був заблокований невідомими людьми у камуфляжній та наближеній до мілітарної формі, які у подальшому були ідентифіковані як співробітники Департаменту муніципальної безпеки та КП «Муніципальна охорона», а також людьми в однотипній формі з написами «Охрannaya firma» у кількості близько 100 осіб.

Також, так званий «чорний» або ж боковий вхід в будівлю Одеської міської ради, що розташований з лівої сторони будівлі за адресою: м. Одеса, площа Думська, 1 був зсередини та ззовні був заблокований декількома десятками невідомих осіб, деякі з яких представлялися співробітниками КП «Муніципальна охорона» не пред'являючи при цьому жодних підтверджуючих документів.

Вказані вище особи, які зайняли обидва входи до будівлі органу місцевого самоврядування – Одеської міської ради, не представляючись та не даючи жодних коментарів із застосуванням фізичної сили перешкоджали вільному доступу до будівлі.

На неодноразові зауваження громадян, представників засобів масової інформації та співробітників поліції вказані особи не реагували, а також відповідали відмовою на вимоги щодо допуску вищеперечислених осіб до приміщення Одеської міської ради.

Примітно, що особи, які заблокували входи до приміщення Одеської міської ради не виконували жодних вимог працівників поліції, а самих працівників поліції не пускали до приміщення Одеської міської ради при тому, що відповідно до Закону України «Про національну поліцію» такі особи представлялися та пред'являли службові посвідчення, у зв'язку із чим мали законне право вимагати від зазначених осіб припинення протиправної діяльності та безперешкодний доступ до приміщення Одеської міської ради.

Більше того, вказана противправна діяльність співробітників ДМБ ОМР та КП «Муніципальна охорона» має системний характер, а останні вже впродовж 2016 – 2017 років практично на кожну сесію не допускають громадян України та членів територіальної громади м. Одеси, відмовляючи таким чином у правах на участь у місцевому самоврядуванні та на доступ до публічної інформації.

Вказані особи, які носять формений одяг зовнішньо схожий на форму правоохоронних органів та підрозділів Національної гвардії України, також беруть участь у силових протистояннях на сторонні місцевої влади, зокрема перебирають на себе повноваження, які згідно законодавства не можуть здійснювати, зокрема правоохоронних органів та державної виконавчої служби.

На останній сесії Одеської міської ради про яку було вказано вище, вказаним особам було виділено кошти на придбання спецзасобів, а фактично озброєння.

Таким чином, на сьогоднішній день на території м. Одеси склалася нестабільна ситуація, що пов'язана з повсюдним порушенням конституційних прав громадян та членів територіальної громади представниками виконавчого органу Одеської міської ради – Департаменту муніципальної безпеки, Комунального підприємства «Муніципальна охорона», громадськими формуваннями з охорони громадського порядку, а також наведеними вище громадськими організаціями, які за бездіяльності органів Національної поліції та прокуратури Одеської області перешкоджають реалізації конституційних прав та свобод із застосуванням фізичної сили та за відсутності будь-яких законних підстав.

Вказана діяльність спровокована бездіяльністю органів досудового розслідування – слідчими органами Головного Управління Національної поліції в Одеській області та процесуального керівництва – органами прокуратури Одеської області та місцевих прокуратур, які впродовж декількох років не вчиняють дій щодо розслідування резонансних кримінальних проваджень, пов'язаних з місцевою владою.

У зв'язку із усім вищевикладеним, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ПРОШУ:

забезпечити належну перевірку інформації зазначеної у цьому запиті, у разі підтвердження відкрити провадження у справі про порушення прав і свобод людини і громадянами за фактами, викладеними у даному зверненні та провести відповідну перевірку, зокрема щодо порушення прав громадян на мирні зібрання та на доступ до публічної інформації (недопуск до засідань колегіальних органів місцевого самоврядування у м. Одеса та порушення вимог ч. 3 ст. 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» щодо не опублікування проектів рішення Одеської міської ради за 20 днів до дати їх розгляду). Забезпечити присутність свого представника на засіданнях судів усіх інстанцій при розгляді скарг та кримінальних проваджень за фактами подій 01 вересня 2016 року на Думській площі, 1 у м. Одесі.

З повагою

Народний депутат України

Віктор КРИВЕНКО
посв. №132